

สภาะอุตสาหกรรมวัสดุอุปกรณ์ ทางการแพทย์ไทย ครั้งที่ 2563

Email: mediu@thaiplastics.org

Website: <http://medicaldevices.oie.go.th>

ภาวะเศรษฐกิจไทยครึ่งปี 2563

ในช่วงครึ่งปีแรก 2563 ทวีโลกได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ตั้งแต่ช่วงปลายคริสต์มาสปี 2562 เรื่อยมาจนถึงระยะครึ่งปีแรก ซึ่งในช่วงกลางปี 2563 ในหลายประเทศมีท่าทีผ่อนคลาย และมีความสามารถรับมือกับการแพร่ระบาดได้ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ดังกล่าว ยังคงไม่น่าไว้วางใจ จากการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ดังกล่าว ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงทั้งในเชิงสุขภาพ สังคม และโดยเฉพาะเศรษฐกิจทั่วโลก รัฐบาลทั้งไทยและต่างประเทศมีการประกาศมาตรการล็อกดาวน์เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ที่เข้มงวด ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก เศรษฐกิจทั่วโลกได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง สำหรับภาวะเศรษฐกิจไทย รายงานของ ASIAN DEVELOPMENT BANK (ADB)¹ ระบุว่า การระบาดของไวรัส COVID-19 ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยหดตัวสูงสุดในครึ่งแรกของปี 2563 โดยเฉพาะหลังจากทางการประกาศปิดเมือง ที่มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563 GDP ครึ่งแรกของปี 2563 หดตัวที่ 6.9% ในขณะที่ครึ่งปีแรกปี 2562 ขยายตัว 2.7% การส่งออกสินค้าและบริการ ในครึ่งแรกของปี 2563 หดตัว 7.0% จากระยะเดียวกันปีก่อน (YOY) ตามอุปสงค์จากต่างประเทศที่อ่อนแอและการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานโลกและภูมิภาค โดยเฉพาะสินค้าในกลุ่ม ยานยนต์และชิ้นส่วน ยางและผลิตภัณฑ์จากยาง เครื่องปรับอากาศและชิ้นส่วน และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม แต่ในระยะเดียวกันยังมีสินค้าที่ได้รับผลกระทบในเชิงบวก ได้แก่ สินค้ากลุ่มอาหารแปรรูป อาหารพร้อมรับประทาน ในส่วนของการท่องเที่ยว ADB ยังระบุอีกว่า จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ายังคงเจือปนในไตรมาสที่สองของปี 2563 จากมาตรการปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาในประเทศ ในครึ่งแรกของปี 2563 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าหดตัว 66.2% ส่งผลให้การส่งออกบริการหดตัว 49% ซึ่งส่งผลกระทบอย่างมากต่อการจ้างงานในภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของการลงทุนภาคเอกชนครึ่งแรกของปี 2563 หดตัว 10.2% จากระยะเดียวกันในปีก่อน เป็นผลจากการหดตัวของอุปสงค์จากทั้งในและต่างประเทศ ในขณะที่ภาครัฐมีการใช้จ่ายที่สูงขึ้นเพื่อช่วยลดผลกระทบจากการแพร่ระบาด ต่อเศรษฐกิจไทย โดยรัฐบาลเร่งเบิกจ่ายและจัดสรรงบประมาณใหม่เพื่อพยุงเศรษฐกิจ ผ่านการออกมาตรการเยียวยา เพื่อช่วยเหลือกลุ่มครัวเรือนเปราะบาง รวมถึงช่วยเหลือธุรกิจขนาดเล็กและกลางที่ได้รับผลกระทบ และช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ โดยมาตรการดังกล่าวประกอบด้วย มาตรการให้เงินเปล่าแก่ครัวเรือน กลุ่มเปราะบาง มาตรการสินเชื่อเงื่อนไขผ่อนปรน การยกเว้นภาษี และการปรับ โครงสร้างหนี้ แก่ครัวเรือนและธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ

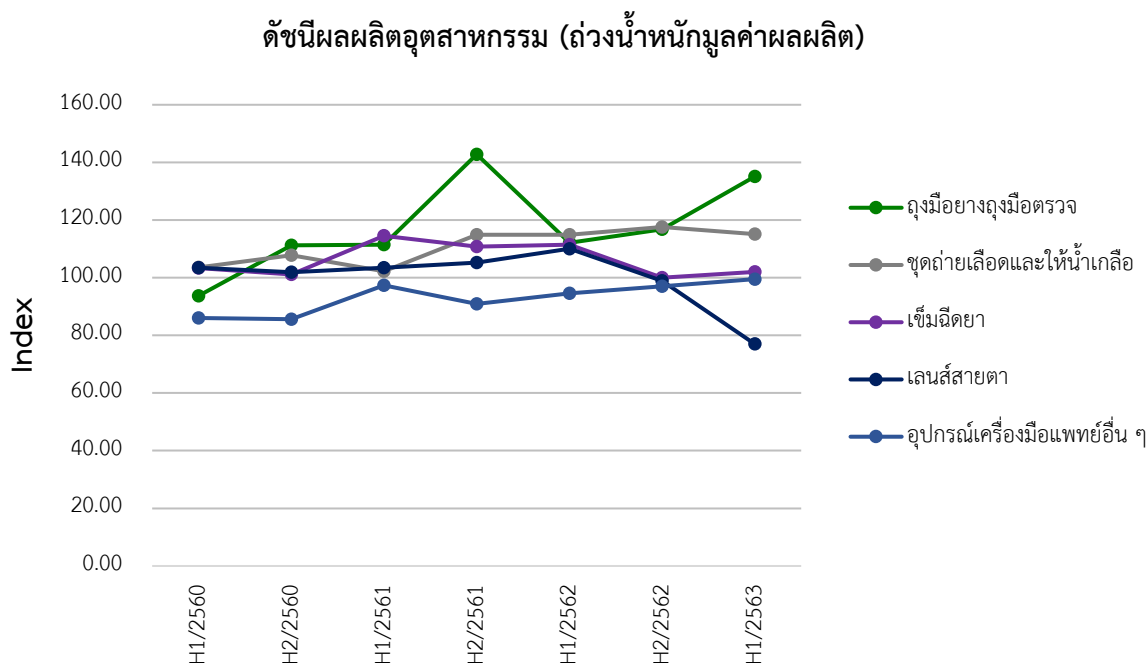
¹ <https://www.adb.org/>

สภาวะการผลิตผลิตภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ไทยครึ่งปี 2563

ภาพรวมการผลิตสินค้าวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ไทย ในครึ่งแรกปี 2563 ในผลิตภัณฑ์ถุงมือยางคุณภาพสูง มือตรวจปรับตัวสูงขึ้น และเลนส์สายตาปรับลดลง จากช่วงครึ่งหลังปี2562 สะท้อนจากดัชนีการผลิตสิ่งของเครื่องใช้ด้านสุขอนามัยหรือเภสัชกรรม (ถุงมือยางคุณภาพสูง) : TSIC 22193 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากครึ่งปีหลัง 2562 +15.71% ในขณะที่ดัชนีการผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์ในทางการแพทย์และทางทันตกรรม TSIC : 3250 มีแนวโน้มภาพรวมหดตัวลง ได้แก่ เลนส์สายตา -22.18% และชุดถ่ายเลือดและให้น้ำเกลือ -2.07% ในขณะที่เคมีขยายตัวเล็กน้อยที่ +2.00% และ อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์อื่น ๆ +2.54%

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อน (YoY) พบว่าภาพรวมการผลิตสินค้าวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ไทย ในครึ่งแรกปี 2563 ในผลิตภัณฑ์ถุงมือยางคุณภาพสูงปรับตัวสูงขึ้น และเลนส์สายตาปรับลดลงเช่นกัน สะท้อนจากดัชนีการผลิต การผลิตสิ่งของเครื่องใช้ด้านสุขอนามัยหรือเภสัชกรรม (ถุงมือยางคุณภาพสูง) : TSIC 22193 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า +20.55% ในขณะที่ดัชนีการผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์ในทางการแพทย์และทางทันตกรรม TSIC : 3250 มีแนวโน้มภาพรวมหดตัวลง ได้แก่ เลนส์สายตา -30.05% และเคมีขยายตัวเล็กน้อยที่ -8.45% ในขณะที่อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์อื่น ๆ +5.24% และ ชุดถ่ายเลือดและให้น้ำเกลือ +0.24%

รูปที่ 1 ดัชนีผลผลิตของอุตสาหกรรมวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์²

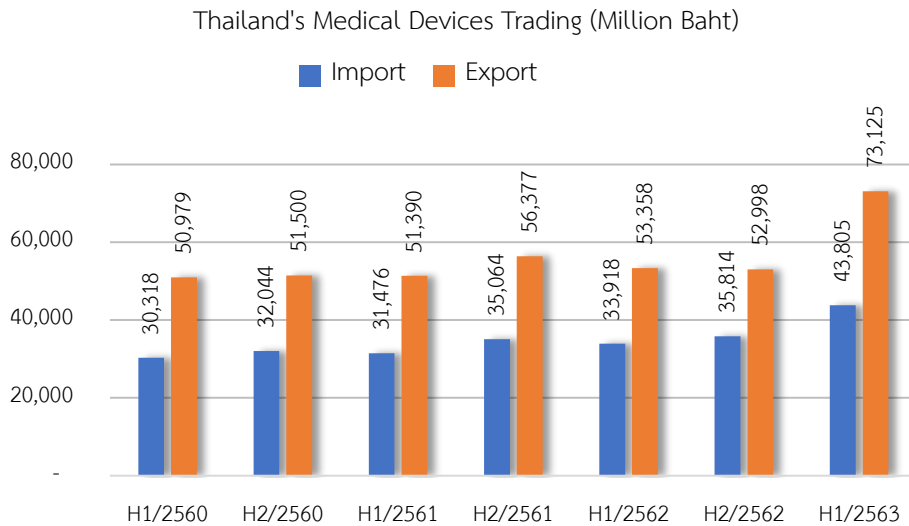

² ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม วิเคราะห์โดยสถาบันพลาสติก สิงหาคม 2563

การค้าผลิตภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ไทยครึ่งปี 2563

ภาพรวมการค้าวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ไทยในครึ่งแรก ปี 2563 มีมูลค่าการนำเข้า 43,805 ล้านบาท ในขณะที่การส่งออกมีมูลค่า 73,125 ล้านบาท สัดส่วนมูลค่านำเข้าต่อมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ 37 : 63

รูปที่ 2 มูลค่าการค้าวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ไทยรายครึ่งปี³

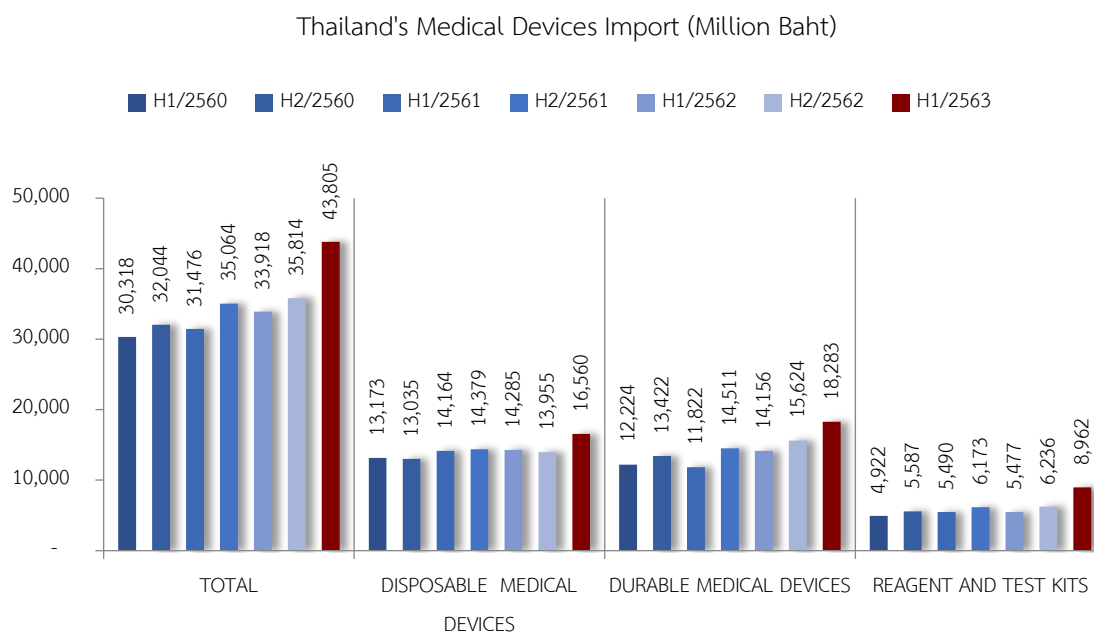
³ ที่มา : กรมศุลกากร วิเคราะห์โดยสถาบันพลาสติก สิงหาคม 2563

การนำเข้า

ณ ครั้งแรกปี 2563 มีมูลค่าการนำเข้าเท่ากับ 43,805 ล้านบาท ขยายตัวจากครั้งหลังปี 2562 ในทุกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่า 7,991 ล้านบาท หรือคิดเป็น +22.31% โดยผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการนำเข้าขยายตัวสูงสุดได้แก่ **1.กลุ่มน้ำยาและชุดวินิจฉัยโรค (Reagent and Test Kits)** ขยายตัว 2,726 ล้านบาท หรือ +43.72% **2.กลุ่มครุภัณฑ์ทางการแพทย์ (Durable Medical Devices)** ขยายตัว 2,660 ล้านบาท หรือ +17.02% และ **3.กลุ่มวัสดุสิ้นเปลืองทางการแพทย์ (Disposable Medical Devices)** ขยายตัว 2,605 ล้านบาท หรือ +18.67%

เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนหน้า (YoY) ครั้งแรกปี 2563 มีมูลค่าการนำเข้าขยายตัวขึ้นในทุกกลุ่มผลิตภัณฑ์เช่นกัน คิดเป็นมูลค่า 9,887 ล้านบาท หรือ +29.15% โดยผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการนำเข้าขยายตัว (YoY) สูงสุดได้แก่ **1.กลุ่มครุภัณฑ์ทางการแพทย์ (Durable Medical Devices)** ขยายตัว 4,127 ล้านบาท หรือ +29.15% **2.กลุ่มน้ำยาและชุดวินิจฉัยโรค (Reagent and Test Kits)** ขยายตัว 3,485 ล้านบาท หรือ +63.62% และ **3.กลุ่มวัสดุสิ้นเปลืองทางการแพทย์ (Disposable Medical Devices)** ขยายตัว 2,276 ล้านบาท หรือ +15.93%

รูปที่ 2 มูลค่าการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ไทยรายครึ่งปี 2560-2563⁴

⁴ ที่มา : กรมศุลกากร วิเคราะห์โดยสถาบันพลาสติก สิงหาคม 2563

เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ มีรายละเอียดมูลค่าการนำเข้าดังนี้

กลุ่มวัสดุสิ้นเปลืองทางการแพทย์ ครึ่งแรกปี 2563 มีมูลค่าการนำเข้าเท่ากับ 16,560 ล้านบาท ขยายตัวจากครึ่งหลังปี 2562 จำนวน 2,605 ล้านบาท หรือ +18.67% และขยายตัวจากช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า (YoY) 2,276 ล้านบาท หรือ +15.93% สินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าส่วนใหญ่ได้แก่ 1) เลนส์แว่นตา Hs code : 90015000000 มูลค่า 3,455 ล้านบาท 2) หลอดฉีดยา เข็มฉีดยา หลอดสวน แขนสอด (แคทเธตา) และของที่คล้ายกัน (อื่นๆ) Hs code : 90183990000 มูลค่า 1,907 ล้านบาท และ 3) อวัยวะเทียม ยกเว้น ทางทันตกรรม ข้อต่อเทียม และตาปลอม Hs code : 90213900090 มูลค่า 1,302 ล้านบาท โดยมีประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ จีน สหรัฐอเมริกา เวียดนาม ไอร์แลนด์ และมาเลเซีย ตามลำดับ

กลุ่มครุภัณฑ์ทางการแพทย์ มีมูลค่าการนำเข้าเท่ากับ 18,283 ล้านบาท ขยายตัวจากครึ่งหลังปี 2562 จำนวน 2,660 ล้านบาท หรือ +17.02% และขยายตัวจากช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า (YoY) 4,127 ล้านบาท หรือ +29.15% สินค้านำเข้าส่วนใหญ่คือ 1) อุปกรณ์เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ อื่นๆ Hs code : 90189090000 มูลค่า 3,818 ล้านบาท 2) อุปกรณ์ที่ใช้เอกซเรย์เป็นหลัก Hs code : 90221990000 มูลค่า 3,068 ล้านบาท และ 3) เครื่องวินิจฉัยโรคด้วยไฟฟ้า Hs code : 90181900000 มูลค่า 1,832 ล้านบาท โดยมีประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น และ เวียดนาม ตามลำดับ

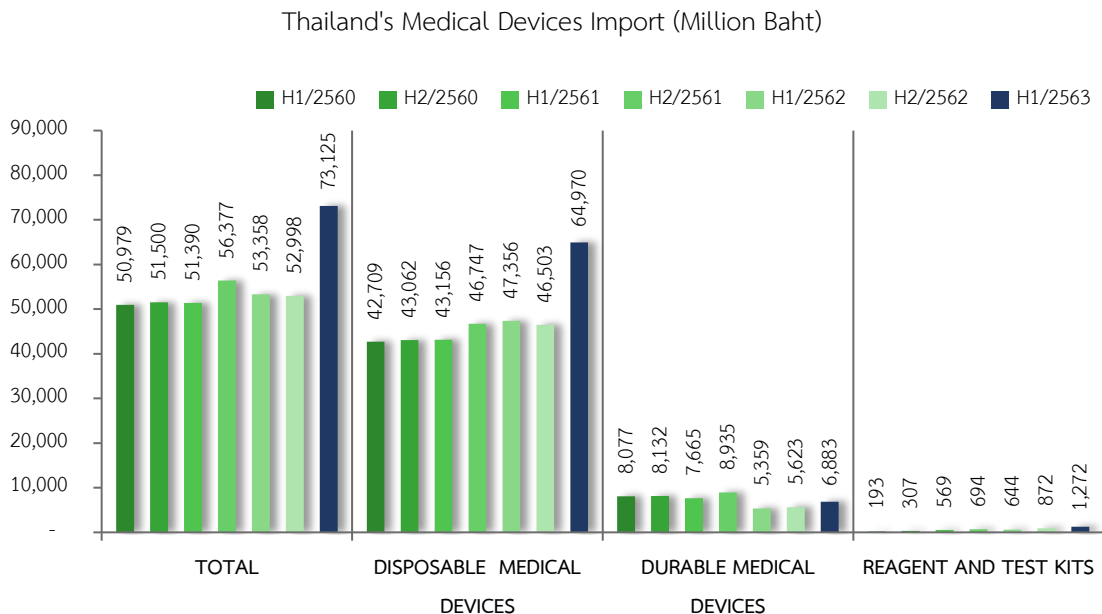
กลุ่มกลุ่มน้ำยาและชุดวินิจฉัยโรค มีมูลค่าการนำเข้าเท่ากับ 8,962 ล้านบาท ขยายตัวจากครึ่งหลังปี 2562 จำนวน 2,726 ล้านบาท หรือ +43.72% และขยายตัวจากช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า (YoY) 3,485 ล้านบาท หรือ +63.62% สินค้านำเข้าส่วนใหญ่คือ รีเอเจนต์สำหรับใช้ในการวินิจฉัย หรือใช้ตามห้องปฏิบัติการ Hs code : 38220090000 มูลค่า 7,882 ล้านบาท โดยมีประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน เยอรมัน ญี่ปุ่น และ สหราชอาณาจักรตามลำดับ

การส่งออก

ณ ครึ่งปีแรกปี 2563 มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 73,125 ล้านบาท ขยายตัวจากช่วงก่อนหน้า ในทุกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่า 20,126 ล้านบาท หรือคิดเป็น +37.98% โดยผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกขยายตัวสูงสุดได้แก่ **1.กลุ่มวัสดุสิ้นเปลืองทางการแพทย์ (Disposable Medical Devices)** ขยายตัว 18,467 ล้านบาท หรือ +39.71% **2.กลุ่มครุภัณฑ์ทางการแพทย์ (Durable Medical Devices)** ขยายตัว 1,260 ล้านบาท หรือ +22.41% และ **3.กลุ่มน้ำยาและชุดวินิจฉัยโรค (Reagent and Test Kits)** ขยายตัว 400 ล้านบาท หรือ +45.80%

เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนหน้า (YoY) ครึ่งปีแรกปี 2563 มีภาพรวมมูลค่าการส่งออกขยายตัวที่มีมูลค่า 19,766 ล้านบาท หรือ +37.04% โดยผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกขยายตัว (YoY) สูงสุดได้แก่ **1.กลุ่มวัสดุสิ้นเปลืองทางการแพทย์ (Disposable Medical Devices)** ขยายตัว 17,614 ล้านบาท หรือ +37.20% **2.กลุ่มครุภัณฑ์ทางการแพทย์ (Durable Medical Devices)** ขยายตัวที่ 1,524 ล้านบาท หรือ +28.43% และ **3.กลุ่มน้ำยาและชุดวินิจฉัยโรค (Reagent and Test Kits)** ขยายตัว 628 ล้านบาท หรือ +97.60%

รูปที่ 3 มูลค่าการส่งออกวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ไทยรายครึ่งปี 2560-2563⁵

⁵ ที่มา : กรมศุลกากร วิเคราะห์โดยสถาบันพลาสติก สิงหาคม 2563

เมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ มีรายละเอียดมูลค่าการส่งออกดังนี้

กลุ่มวัสดุสิ้นเปลืองทางการแพทย์ ครึ่งแรกปี 2563 มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 64,970 ล้านบาท ขยายตัวจากครึ่งหลังปี 2562 จำนวน 18,467 ล้านบาท หรือ +39.71% และขยายตัวจากช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า (YoY) 17,614 ล้านบาท หรือ +37.20% สินค้าส่งออกส่วนใหญ่คือ 1) ถุงมือยางและถุงมือตรวจโรค Hs code : 40151900000 มูลค่า 26,194 ล้านบาท 2) เลนส์แว่นตา Hs code : 90015000000 มูลค่า 12,998 ล้านบาท และ 3) ถุงมือศัลยกรรม Hs code : 40151100000 มูลค่า 6,066 ล้านบาท โดยมีประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ และ จีน ตามลำดับ

กลุ่มครุภัณฑ์ทางการแพทย์ มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 6,883 ล้านบาท ขยายตัวจากครึ่งหลังปี 2562 จำนวน 1,260 ล้านบาท หรือ +22.41% และขยายตัวจากช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า (YoY) 1,524 ล้านบาท หรือ +28.43% สินค้าส่งออกส่วนใหญ่คือ 1) อุปกรณ์เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ อื่นๆ Hs code : 90189090000 มูลค่า 3,854 ล้านบาท 2) ชุดอุปกรณ์และเครื่องใช้ที่ใช้ทางหลอดเลือดดำ Hs code : 90189020000 มูลค่า 715 ล้านบาท และ 3) เครื่องใช้เพื่อทดแทนความผิดปกติหรือความพิการ Hs code : 90219000000 มูลค่า 514 ล้านบาท โดยมีประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ ฮังการี และ มาเลเซีย ตามลำดับ

กลุ่มกลุ่มน้ำยาและชุดวินิจฉัยโรค มีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 1,272 ล้านบาท ขยายตัวจากครึ่งหลังปี 2562 จำนวน 400 ล้านบาท หรือ +45.80% และขยายตัวจากช่วงเดียวกันในปีก่อนหน้า (YoY) 628 ล้านบาท หรือ +97.60% สินค้าส่งออกส่วนใหญ่คือ รีเอเจนต์สำหรับการวินิจฉัย หรือใช้ตามห้องปฏิบัติการ 1) Hs code : 38220090000 มูลค่า 874 ล้านบาท และ 2) ของปรุงแต่งที่บแสงสำหรับการตรวจโรคด้วยเอกซเรย์ และรีเอเจนต์ที่ใช้ในการวินิจฉัยโรคที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้กับผู้ป่วย Hs code : 30063090000 มูลค่า 384 ล้านบาท โดยมีประเทศคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ ญี่ปุ่น จีน แอฟริกาใต้ ซิมบับเว และ ไนจีเรีย ตามลำดับ